

UPUTSTVO
O POSTUPKU ZA PRIZNAVANJE
STATUSA CIVILNE ŽRTVE RATA

I - OSNOVNE ODREDBE

1. Uputstvom o postupku za priznavanje statusa civilne žrtve rata (u daljem tekstu: Uputstvo), se, u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/99, 54/04, 39/06, 14/09 i 45/16), (u daljem tekstu: Zakon), bliže uređuje postupak za priznavanje statusa civilne žrtve rata, kao i druga pitanja u vezi sa utvrđivanjem tog statusa.
2. Primjenom odredbi ovog Uputstva osigurava se jedinstven pristup u postupku priznavanja statusa civilne žrtve rata, svih subjekata koji u njemu učestvuju na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH).

II - PROVEDBA POSTUPKA

3. Postupak priznavanja statusa civilne žrtve rata (u daljem tekstu: postupak), iz kojeg za nosioca proizilaze Zakonom propisana prava, u prvom stepenu provodi nadležni centar za socijalni rad ili općinska služba nadležna za poslove socijalne zaštite (u daljem tekstu: nadležna služba), prema mjestu prebivališta ili boravišta podnosioca zahtjeva, a u skladu sa Zakonom i propisima o upravnom postupku.
4. Rješenje kojim se podnosiocu zahtjeva utvrđuje status civilne žrtve rata, i iz kojega za podnosioca proizilazi određeno pravo, podliježe reviziji koju provodi nadležni kantonalni organ uprave za oblast socijalne zaštite (u daljem tekstu: nadležni kantonalni organ uprave).
5. Revizija odlaže izvršenje rješenja.
6. O žalbama protiv rješenja donesenih u prvom stepenu rješava nadležni kantonalni organ uprave.
7. Osim dokaza kojim se potvrđuje ispunjenost uslova propisanih Zakonom, te drugih dokaza iz kojih proizilazi da je podnosilac zahtjeva lice iz člana 54. Zakona, nadležne službe će po prijemu zahtjeva prihvatiti i cijeniti i sljedeće posebne dokaze, zavisno od Zakonom utvrđenih okolnosti i statusa podnosioca zahtjeva:
  - a) za lice kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma u smislu odredbe člana 54. stav (2) tačka 1) Zakona, (usljed mučenja, nehumanog i ponižavajućeg postupanja, nezakonitog kažnjavanja, protupravnog lišavanja slobode, u zatvoru, koncentracionom logoru, internaciji, usljed prinudnog rada u toku ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti):
    - nalaz ocjena i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja kojim je kod podnosioca utvrđeno oštećenje organizma u visini iznad 60%;
    - uvjerenje akreditiranog udruženja građana koje okuplja i/ili zastupa interese logoraša;
  - b) za lice kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma u smislu odredbe člana 54. stav (2) tač. 2), 3), i 4) Zakona, (usljed ratnih događanja, eksplozije zaostalog ratnog materijala nakon završetka rata, ili u vezi sa diverzantskim i terorističkim aktivnostima):
    - nalaz ocjena i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja;
    - zapisnik nadležne službe unutrašnjih poslova o izvršenom uvidaju na mjestu događaja ili uvjerenje lokalne službe civilne zaštite o okolnostima ranjavanja ili pogibije;
  - c) za lice iz člana 54. stav (2) tač. 6) Zakona, (lice poginulo u vezi sa ratnim događanjima):

- dostupna medicinska dokumentacija iz koje su vidljive okolnosti stradanja, ili potvrda o smrti nadležne zdravstvene ustanove;
  - zapisnik nadležne službe unutrašnjih poslova o izvršenom uvidaju na mjestu događaja ili uvjerenje lokalne službe civilne zaštite o okolnostima ranjavanja ili pogibije;
- d) za lice iz člana 54. stav (2) tačka 5, (nestalo lice) pisane dokaze u skladu sa propisima o nestalim licima;
  - e) za lice iz člana 54. stav (3) (lice koje je preživjelo seksualno zlostavljanje i silovanje):
    - Stručno mišljenje Komisije za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata;
    - uvjerenje akreditiranog udruženja građana koje pruža podršku i/ili okuplja žrtve seksualnog zlostavljanja i silovanja;
  - f) za lice iz člana 54. stav (6), (lice kod kojeg je oštećenje organizma manje od 60%):
    - nalaz ocjena i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja kojim je kod podnosioca utvrđeno oštećenje organizma u visini ispod 60%;
    - dostupna medicinska dokumentacija iz koje su vidljive okolnosti stradanja;
8. Za podnosioca zahtjeva iz tačke 7. a), b) e) i f), nadležne službe dužne su bez odlaganja, odmah po kompletiranju spisa predmeta sa predviđenim dokazima, predmet uputiti Institutu za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, odnosno, za kategoriju lica iz člana 54. stav (3) Zakona, u skladu sa odredbama Pravilnika o radu Komisije za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata ("Službene novine Federacije BiH", broj 4/17), Komisiji za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata.
  9. Nadležne službe dužne su, po pribavljanju svih potrebnih dokaza za donošenje rješenja, pridržavati se rokova predviđenih propisima o upravnom postupku.
  10. Žalba na rješenje nadležne službe podnosi se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
  11. Žalba se, putem pošte ili neposredno, predaje nadležnoj službi koja je izdala rješenje.
  12. Žalba se može predati pismeno ili usmeno na zapisnik kod nadležne službe.

III - VREDNOVANJE UVJERENJA IZDATIH OD STRANE UDRUŽENJA

13. U skladu sa članom 79., stav (3) Zakona, nadležne službe i nadležni kantonalni organi uprave, će u postupku prihvatiti i cijeniti kao pisana dokazna sredstva - uvjerenja, tj. dokumentaciju izdatu od strane udruženja građana, nevladinih organizacija i drugih ovlaštenih, odnosno, akreditiranih organizacija koje se bave pružanjem pomoći licima iz člana 54. Zakona (u daljem tekstu: udruženja).
14. Akreditaciju udruženja vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa pravilima o upravnom postupku.
15. Rješenje o akreditaciji udruženja donosi federalni ministar rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministar).
16. Rješenje iz tačke 15. Uputstva donosi se na osnovu zahtjeva podnosioca, te zapisnika komisije koju imenuje ministar po prijemu zahtjeva, a kojim se konstatuje ispunjenost propisanih uslova.

17. Zahtjev za akreditaciju udruženja podnosi se Ministarstvu na posebnom obrascu Z-U, koji čini sastavni dio ovog Uputstva.
  18. Uslovi za akreditaciju udruženja, koji moraju biti kumulativno ispunjeni, su:
    - a) registracija udruženja u skladu sa važećim zakonskim propisima;
    - b) statutom udruženja propisana djelatnost pružanja podrške i drugih vrsta pomoći licima iz člana 54. Zakona;
    - c) kontinuiran rad u oblastima iz prethodne podtačke, u trajanju od najmanje 10 godina;
    - d) vođenje i posjedovanje odgovarajuće evidencije o članovima i članicama, odnosno osobama kojima se pružaju usluge podrške, te posjedovanje informacija o okolnostima stradanja civilnih žrtava rata koje su relevantne za postupak;
    - e) pisanim pravilima uređen postupak za izdavanje uvjerenja;
    - f) referentna lista realizovanih programa i projekata za podršku i pomoć licima iz člana 54. Zakona, u zadnje tri godine;
  19. Udruženje koje je podnijelo zahtjev iz tačke 17. ovog Uputstva, dužno je uz obrazac Z-U dostaviti kompletiranu dokumentaciju predviđenu ovim obrascem, te po potrebi, omogućiti uvid u istu na licu mjesta, odnosno u prostorijama udruženja.
  20. Akreditacijom udruženje preuzima sljedeće obaveze:
    - a) obavezu izdavanja uvjerenja za sve osobe o kojima ima podatke u svojoj evidenciji;
    - b) obavezu da Ministarstvo obavijesti o svim promjenama u vezi ispunjavanja propisanih uslova za akreditaciju, kao i u odnosu na preuzetu obavezu izdavanja uvjerenja, najkasnije u roku od 15 dana od dana nastale promjene;
    - c) obavezu da predstavnicima Ministarstva omogući detaljan uvid u obavljanje aktivnosti koje se odnose na postupak izdavanja uvjerenja o preživjeloj torturi i mučenju u logoru, odnosno preživjelom seksualnom zlostavljanju i silovanju.
  21. Reakreditacija akreditiranih udruženja koja izdaju uvjerenja vrši se u pravilu svake tri godine, ali i izvan ovog perioda ukoliko postoji sumnja da akreditirano udruženje ne ispunjava dalje jedan ili više uslova za akreditaciju propisanih ovim Uputstvom.
  22. Reakreditaciju vrši komisija koju imenuje ministar.
  23. Ukoliko se u toku reakreditacije utvrdi da akreditirano udruženje dalje ne ispunjava jedan ili više uslova za akreditaciju, može se, na osnovu zapisnika komisije, naložiti otklanjanje nedostataka sa odgovarajućim rokom ili odmah rješenjem utvrditi prestanak akreditacije.
  24. Za vrijeme trajanja roka za otklanjanje nedostataka, udruženje se neće smatrati akreditiranim udruženjem za izdavanje uvjerenja, o čemu će Ministarstvo obavijestiti nadležne službe i Komisiju za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata.
  25. U slučaju kada udruženje u ostavljenom roku ne otkloni utvrđene nedostatke, Ministarstvo će, na prijedlog komisije, donijeti rješenje kojim se udruženju utvrđuje prestanak akreditacije.
  26. Protiv rješenja kojim je akreditiranom udruženju utvrđen prestanak akreditacije žalba nije dozvoljena.
  27. U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Uputstva, ministar će imenovati komisiju koja će, po službenoj dužnosti, u roku od 90 dana, a u skladu sa kriterijima i postupkom propisanim ovim Uputstvom, utvrditi da li udruženja koja su do sada izdavala uvjerenja, ispunjavaju uslove za akreditiranje.
  28. Za vrijeme trajanja postupka provjere ispunjenosti uslova za akreditiranje udruženja iz tačke 27. Uputstva, njihova uvjerenja smatrat će se izdatim od akreditiranog udruženja, sve do stupanja na snagu rješenja kojim se reguliše pitanje njihove akreditacije.
- #### IV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE
29. Svi subjekti koji učestvuju u postupku i imaju mogućnost uvida u lične podatke i evidenciju o licima iz tačke 7. ovog Uputstva, dužni su sve svoje aktivnosti uskladiti sa važećim propisima o zaštiti ličnih podataka.
  30. Danom stupanja na snagu ovog Uputstva prestaje da važi Uputstvo o postupku priznavanja statusa civilne žrtve rata ("Službene novine Federacije BiH", broj 62/06 i 86/15).
  31. Zahtjevi podneseni do dana stupanja na snagu ovog Uputstva okončat će se prema odredbama ranije važećeg propisa.
  32. Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".
- Broj 06-34/2-597/17
20. juna/lipnja 2017. godine
Sarajevo
- Ministar
Vesko Drljača, s. r.
- (SI-743/17-F)

**ZAHTEJEV ZA AKREDITACIJU ZA IZDAVANJE UVJERENJA O PREŽIVJELOJ TORTURI I MUČENJU
U LOGORU, ODNOSNO PREŽIVJELOM SEKSUALNOM ZLOSTAVLJANJU I SILOVANJU**

Образак Z – U

I) PODACI O PODNOSIOCU ZAHTEJVA

Naziv udruženja		
Adresa		
Ovlaštena osoba		
Kontakt podaci	Tel/fax	
	E-mail	

III) DOKUMENTACIJA KOJU PRILAŽE PODNOSILAC ZAHTEJVA

1.	Rješenje o registraciji
2.	Izvod iz registra udruženja ne stariji od tri mjeseca
3.	Bilans stanja i uspjeha
4.	Statut udruženja
5.	Dokaz o kontinuiranom radu u oblasti pružanja podrške licima iz člana 54. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/99, 54/04, 39/06, 14/09 i 45/16)
6.	Pravilnik (pisana pravila) o provođenju postupka za izdavanje uvjerenja preživjeloj torturi i mučenju, odnosno preživjelom seksualnom zlostavljanju i silovanju
7.	Referentna lista realizovanih programa i projekata za podršku i pomoć licima iz člana 54. Zakona, u zadnje tri godine

IV) PRIJAVA PROMJENA

Izjavljujem da ću prijaviti sve promjene od uticaja na ostvareni status akreditiranog udruženja za izdavanje uvjerenja o preživjeloj torturi i mučenju u logoru, odnosno preživjelom seksualnom zlostavljanju i silovanju.

_____
Potpis podnosioca zahtjeva

V) IZJAVA ZAŠTITI PODATAKA:

Izjavljujem da će udruženje sve podatke i evidencije o licima iz člana 54. Zakona, obrađivati u skladu sa važećim propisima o zaštiti ličnih podataka.

_____
Potpis podnosioca zahtjeva

Mjesto i datum

_____

Potpis ovlaštenog lica

_____

L.K. _____ P.U. _____